

Bilag 1 - Udgiftspres på hjælpemiddelområdet

Beskrivelse af forslaget:

Forslag (navn og nr.)	Midler til hjælpemiddelområdet
Bevilling	Handicappede
Funktion	5.32.35.1 - Hjælpebidler
Styringsområde	Efterspørgselsstyret serviceområde

Beskrivelse af udgiftsområdet:

Socialforvaltningen varetager bevillingen af hjælpemidler til handicappede og til andre borgere under 65 år med behov herfor efter Servicelovens §§ 112-117. Ifølge Serviceloven skal kommunen, på baggrund af en individuel vurdering, yde hjælp til anskaffelse af hjælpemidler og forbrugsgoder til personer med en varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når hjælpemidlet eller forbrugsgodet kan afhjælpe varige følger af den nedsatte funktionsevne

Socialforvaltningens budget 2007 på området er 107,4 mill. kr. (2008 pl.)

Formål og motivation for forslaget:

Siden 2004 har hjælpemiddelområdet udvist et stigende merforbrug på Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningens / Socialforvaltningens område. I regnskab 2006 var merforbruget på 5,7 mill. kr.

Det er vurderingen, at der i årene fremover vil være et stigende udgiftspres på hjælpemiddelområdet. Det skyldes en kombination af den teknologiske udvikling på hjælpemidler, der gør det muligt at kompensere for flere handicap fremadrettet, samt en stigende efterspørgsel fra borgere efter hjælpemidler. Et særligt problem i den forbindelse er, at udviklingen i antallet af borgere med handicap ligger højere end den generelle demografiske udvikling i København, mens budgettet til hjælpemidler reguleres med udgangspunkt i den generelle demografiudvikling.

Der er iværksat en række initiativer i Socialforvaltningen med henblik på at bremse udgiftsstigningen på hjælpemiddelområdet. Initiativerne vurderes samlet at kunne bidrage med en reduktion i udgifterne på området på mellem 2,7 og 7,0 mill. kr., når initiativerne er fuldt indfaset. Da udgiftspreset imidlertid er stigende på området, forventes effekterne af initiativerne hovedsageligt kun at bidrage til at neutralisere den fremadrettede udgiftsstigning - initiativerne vil således ikke være tilstrækkelige til at nedbringe det allerede eksisterende merforbrug.

Der vurderes således at være et varigt ufinansieret merforbrug på hjælpemiddelområdet på 5,0 mill. kr. som der søges midler til dækning af. Det er med en vis usikkerhed, at denne vurdering foretages, da datagrundlaget er meget spinkelt.

Socialforvaltningen har udarbejdet en budgetanalyse for hjælpemiddelområdet, jf. bilag 1A.

Udgiftsudviklingen på området 2004-2007:

Hjælpemiddelområdet har siden 2004 udvist et merforbrug på Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningens / Socialforvaltningens område, jf. figur 1.

Tabel 1: Udviklingen i regnskab, korrigeret budget og afvigelsen ml. regnskab og korrigeret budget, 2004-2006 (årets priser), 1.000 kr.

År	2004	2005	2006
Regnskab	106.709	105.525	105.558
Budget	104.810	102.177	99.895
Afvigelse	1.899	3.348	5.663

Kilde: SOFdw/KØR

Anm.: Ændringen af pensionsalderen blev indarbejdet som en varig besparelse på 4,8 mill. kr. (2006 pl), som blev indlagt med 1/4 –del i 2004, 1/2 i 2005 og 1/4 i 2006.

Af tabel 1 ses, at både regnskab og korrigeret budget har været aftagende siden 2004. Budgettet er imidlertid aftaget mere end regnskabet, hvilket har betydet, at det samlede merforbrug i perioden 2004-2006 har været støt stigende fra knap 1,9 mill. kr. i 2004 til knap 5,7 mill. kr. i 2006.

Årsagen til det aftagende budget siden 2004 skyldes dels tekniske ændringer og generelle besparelser på budgettet, dels at budgettet til hjælpemidler er blevet varigt nedskrevet over en 3-årig periode med i alt 4,8 mill. kr. (2006 pl) som følge af ændringen i folkepensionsalderen fra 67 til 65 år pr. 1. juli 2004.

Forventet fremtidig udgiftsudvikling på området:

Socialforvaltningens vurdering er, at der vil være et stigende udgiftspres på hjælpemiddelområdet fremadrettet. Således formodes den teknologiske udvikling at bevirke, at det i fremtiden er muligt at kompensere for funktionsnedsættelser, som det ikke er muligt at kompensere for i dag. Herudover forventes de kommende handicappede at leve et mere aktivt liv, hvilket vil føre til øgede krav om adgang til hjælpemidler¹. Hertil kommer, at Socialforvaltningen de senere år har oplevet en øget efterspørgsel efter hjælpemidler i takt med, at antallet af modtagere af handicapydelse er steget.

Tabel 1 nedenfor viser, hvorledes udgifterne til hjælpemidler i Socialforvaltningen forventes at udvikle sig forudsat, at stigningen i antal modtagere af hjælpemidler vil udvikle sig på samme måde som andelen af modtagere af handicapydelse i Socialforvaltningen har udviklet sig de seneste tre år ift. befolkningen under 65 år.

Som det fremgår af tabellen forventes merforbruget i 2007 at ligge på niveau med merforbruget i 2006, mens det fra 2008 og frem forventes at stige yderligere med ca. 1,1 mill.kr. årligt.²

Tabel 2: Skønnet fremtidigt forbrug og merforbrug, 1.000. kr. (2006 pl)

	2006	2007	2008	2009	2010
Stigningstakt i andel registrerede handicappede ift. befolkningen < 65 år (2003-2006)	0,03%	0,03%	0,03%	0,03%	0,03%
Udvikling i folketallet under 65 år i Københavns Kommune	444.939	445.478	445.244	444.849	444.453
Skønnet udvikling i antal modtagere af hjælpemidler i SOF	12.561	12.721	12.859	12.992	13.125

¹ Jf. Forskningsredegørelse "Forskning og udvikling på området for hjælpemidler og boligændringer" fra

Hjælpemiddelinstittuttet i Århus Kommune, november 2004. <http://www.hmi.dk/files/Forskningsredegørelse.pdf>

² Det skal bemærkes, at der er stor usikkerhed forbundet skønnet. Det skyldes dels, at dækningsgraden er forudsat konstant, dels at den gennemsnitlige serviceudgift pr. modtager er forudsat konstant på det niveau, der var gældende i 2006.

Skønnet udvikling i forbrug	105.558	106.903	108.064	109.184	110.301
Skønnet forbrugsændring ift. 2006	99.895	1.345	2.506	3.626	4.743
Skønnet merforbrug	5.663	5.384	6.545	7.665	8.782

Kilde: SOFdw og Danmarks Statistik.

For at imødegå det stigende udgiftspres, har Socialforvaltningen iværksat en række initiativer, der samlet forventes at kunne bidrage til at nedbringe merforbruget med mellem 2,7 – 7,0 mill. kr., når initiativerne er fuldt indfaset. Da det imidlertid må påregnes, at effekterne af initiativerne først får fuld effekt efter en årrække, forventes der i årene 2007-2010 fortsat at være et ufinansieret merforbrug på hjælpemiddelområdet på 5,0 mill. kr.

Initiativerne kan med andre ord være med til at bremse *stigningen* i merforbruget, men vil ikke være tilstrækkelige til at undgå merforbruget.

Eventuelle barrierer:

Ingen

Økonomiske konsekvenser af forslaget:

1.000 kr. - 2008 PL					
Forslag (navn og nr.)	Funktion	2008	2009	2010	2011
Midler til hjælpemiddelområdet	5.32.35.1	5.000	5.000	5.000	5.000
Samlet nettoændring	5.32.35.1	5.000	5.000	5.000	5.000
- heraf serviceudgifter					
Personalemæssige konsekvenser	Ingen	Ingen	Ingen	Ingen	Ingen

Beregning og beregningsforudsætninger:

I skønnet over det fremtidige udgiftspres på området er ligger følgende beregningsforudsætninger til grund:

- den gennemsnitlige serviceudgift pr. modtager af hjælpemidler er fastholdt på niveauet for 2006
- dækningsgraden er holdt konstant på niveauet for 2006
- den forventede udvikling i antal modtagere af hjælpemidler er fremskrevet på baggrund af en fastholdelse af den gennemsnitlige stigningstakt i andelen af modtagere af handicapydelse i Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen / Socialforvaltningen fra 2003-2006 ift. befolkningen under 65 år i Københavns Kommune (0,03 pct).
- Det skønnede merforbrug er for 2007-2011 beregnet med udgangspunkt i vedtaget budget 2007 (i 2006 pl)